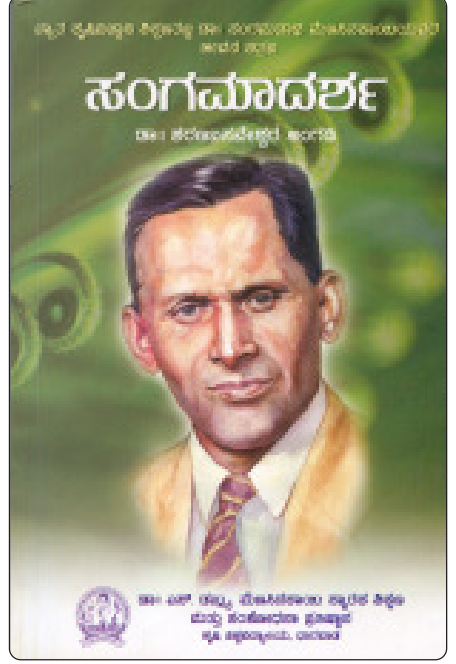

ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ : ಕೋಟಿ ನಮನಗಳು

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಡಾ. ಶರಣ ಬಸವೇಶ್ವರ ಅಂಗಡಿ ಬರೆದ "ಸಂಗಮಾದರ್ಶ" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಸ್ಮಾರಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. (2016) ಈ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಅಯ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಓದುಗರಿಗಾಗಿ ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರ ಜನ್ಮ ದಿನದ (1911 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 1) ನಿಖರ ಮಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂದು ದೇಶವೇ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಂತೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಶಿರಬಾಗಿ ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರನ್ನು ಹೃದಯಾಂತರಾಶದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

- ಸಂಗಮಾದರ್ಶ

- ಸಂಗಮನಾಥ ವಿರುಪಾಕ್ಷಪ್ಪ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ - ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು
- ಜನನ: ಫೆಬ್ರವರಿ 1, 1911 ; ತಂದೆ: ವಿರುಪಾಕ್ಷಪ್ಪ, ತಾಯಿ: ಚನ್ನಮ್ಮ
- ಧಾರವಾಡದ ವಿಕೋರಿಯಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ (ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಹೈಸ್ಕೂಲ್) ವರಕವಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ಸಂಗಮನಾಥರ ಗುರುಗಳು
- 1939 ರಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಆರ್ಮಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೋರ್‌ಗೆ ಸೇರಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಭೂಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಕ್ ಮತ್ತು ಜೀಪಗಳ ಚಾಲಕರಾಗಿ ದುಡಿದರು.
- 1950ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಫೈಬರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.
- ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರ ಹೃದಯವಾಣಿ ನುಡಿದಿದ್ದು ಹೀಗೆ, "ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶಕ್ತಿ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಹೊರತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲ.
- 1956ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಪಂಡಿತ್ ನೆಹರೂರವರು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದುದರಿಂದ ಮುಚ್ಚುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಸವಾಲಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಗೆದ್ದರು.
- ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕ ಹಾಗೂ ಕವಿ ಡಾ. ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ್‌ರು ಒಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ "ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕದಲಿಸಬಲ್ಲ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹಾಗೂ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಚೈತನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಕ್ತಿ ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ. ಇವರು ಕಾಲೇಜಿನ ನೌಕೆಯನ್ನು ಹೊಸ ದಿಗಂತಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಲ್ಲ ಕೊಲಂಬಸ್" ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದರು.
- ಬಾಟನಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಿದ್ದ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನದ 25 ಜನ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಸಸ್ಯವಿಜ್ಞಾನದ 40 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಬಂಧ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದರು.
- ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಹೀಗೆ "ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೃದಯದಿಂದ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲ್ಲ".

- ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಕುಮಾರಿ ನಳಿನಿ ವಸಂತರಾಜ್ ಅವರನ್ನು 1964ರ ಮೇ 22ರಂದು ವಿವಾಹವಾದರು. ನಂತರ ಪತ್ನಿಯ ಹೆಸರು ಶ್ರೀಮತಿ ಗೌರಾದೇವಿ ಎಂದಾಯಿತು.
- 1965ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಭಾಗದ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಬಡ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರು.
- 1966ರ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಅನುಸಂಧಾನ ಪರಿಷತ್‌ನ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ (ಡಿಡಿಜಿ) ಹುದ್ದೆಗೆ ಆಹ್ವಾನ ಬಂದಿತ್ತಾದರೂ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಧಾರವಾಡ ಬಿಟ್ಟು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.
- ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾರ್ಶಲ್ ಎಂ. ಕಾರಿಯಪ್ಪನವರು ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ಡಾ. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು "Attention and stand at ease are genetic. They have to be in your genes. You can't teach them" ಎಂದದ್ದು ಕಾರಿಯಪ್ಪನವರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು.
- 1972ರ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಾ. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು ನಿವೃತ್ತಿಯಾದಾಗ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವ, ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಷಿ ಬೀಳ್ಕೊಡಿಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ನಿವೃತ್ತಿ ನಂತರವೂ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸುವ ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.
- ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಧೆಯಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯ ಡಾ. ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.
- ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು ತಮ್ಮ ನಿಧನದ ನಂತರದ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಹೀಗೆ, "ನಾನು ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ಇಹಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ, ಮತ, ಕುಲ ಅಥವಾ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ನಾನು ಸೀಮಿತವಾದವನಲ್ಲ. ನನ್ನದು ವಿಶಾಲ ಮನುಷ್ಯ ಮತ. ನನ್ನ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಎಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ದೇಹದ ದಹನ ಕ್ರಿಯೆ ನಾನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸೂಟು, ಬೂಟು, ಟೈಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಸ್ತಾಗಿ ನಿಂತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಬೇಕು" ಎಂಬುದು ಅವರ ಕೊನೆಯ ಆಸೆಯಾಗಿತ್ತು.
- 1992ರ ಜೂನ್ 19 ರಂದು 81 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಧನ, ಅವರ ಕೊನೆಯ ಆಶೆಯಂತೆ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಜರುಗಿತು.
- 2005 ರಲ್ಲಿ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದಿ. ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಮುಂದುವರೆದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಡಾ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಹನೀಯರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು

➤ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗೈಡ್, ಫ್ರೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಫಿಲಾಸಫರ್	- ದಿ. ಡಾ. ಡಿ. ಸಿ. ಪಾವಟೆ
➤ 'ಬ್ರಿಟಿಷ್' ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದ ಅಪ್ಪಟ್ಟ ದೇಶೀ ಮನುಷ್ಯ	- ಡಾ. ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ
➤ ಆದರ್ಶ ಶಿಕ್ಷಕ	- ಡಾ. ಎಸ್. ಎ. ಪಾಟೀಲ
➤ ಕಠಿಣ ಶಿಸ್ತಿನ ಮೃದು ಹೃದಯ	- ಡಾ. ಜಿ. ಎಚ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ
➤ ನನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಡಾ. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿತ	- ದಿ. ಡಾ. ಮನಮೋಹನ ಅತ್ತಾವರ
➤ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯ 'ಅಗ್ರಿ' ಬ್ರಹ್ಮ	- ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆ
➤ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿ	- ಡಾ. ಎಂ. ಎ. ಸಿಂಗ್ಲಾಚಾರ್
➤ A man with phenomenal memory	- ಡಾ. ಎಹರ್ಲಿಚ್ ಎಸ್. ಏಬ್ರಾಹಮ್
➤ A Principal of principles	- ಕಾಳೆ ಜಿ. ಕೆ.
➤ ಅನನ್ಯ ಶೈಲಿಯ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ	- ಡಾ. ಸಿ. ಎಲ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಗೌಡ

ಈ ಮಹಾನ್ ಚೇತನ ಈ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಜೀವಂತ ಎನ್ನುವ ಅನುಭವ ಎಲ್ಲರಿಗೇ. ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೋಟಿ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

- ಅನಿಲಕುಮಾರ ಮುಗಳಿ ಮತ್ತು ವೈ. ಆರ್. ಆಲದಕಟ್ಟೆ